

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÉ ZDROJE, CITOVANIE, DOI

EIZ - vyhľadavanie

EIZ - metriky

EIZ - profily

citovanie

DOI

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÉ ZDROJE (vyhľadávanie)

- odborná a vedecká literatúra v elektronickej podobe dostupná na internete,
- články v časopisoch, príspevky v zborníkoch, dizertačné práce, príručky, monografie...

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÉ ZDROJE (vyhľadávanie)

Podľa druhu obsahu:

- plnotextové (ScienceDirect, SpringerLink),
- bibliografické (Scopus, Web of Science),
- bibliometrické (InCites).

Podľa tematického zamerania:

- multidisciplinárne (ScienceDirect, Wiley Online Library),
- monotematické (IEEE, Detail Inspiration).

Podľa dostupnosti pre používateľov:

- voľne dostupné,
- Open access,
- licencované EIZ.

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÉ ZDROJE (vyhľadávanie)

Elektronické informačné zdroje a Slovenská technická univerzita

www.stuba.sk

odkazy

virtuálna knižnica

Novinky:

- e-nástroje (Writefull, iThenticate, WOS Research Assistant...),
- webová stránka – v pláne,
- digitálna knižnica Elvira (FIIT, MTF).

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÉ ZDROJE (metriky)

PUBLIKAČNÝ PRIESTOR

ČASOPIS

- karentovaný
- indexovaný
- impaktovaný

Karentovaný časopis – časopis nachádzajúci sa v databáze CCC (Current Contents Connect).

Indexovaný časopis – časopis nachádzajúci sa v databáze Web of Science Core Collection alebo Scopus.

Impaktovaný časopis - časopis, ktorý má impakt faktor (Journal Citation Reports).

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÉ ZDROJE (metriky)

PUBLIKAČNÝ PRIESTOR

ČASOPIS

- karentovaný
- indexovaný
- impaktovaný

WEB OF SCIENCE/JCR

Journal Impact Faktor
kvartily
AIS

SCOPUS/
SCIMAGO

SJR
kvartily

Transformačné zmluvy:

- ✓ Springer Nature
- ✓ Elsevier
- ✓ IEEE

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÉ ZDROJE (profily)

Identifikátory:

- Web of Science Researcher ID
- ORCID
- Scopus ID

Sociálne siete:

- Research Gate
- Academia.edu...

CITOVANIE

STN ISO 690: 2022 Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.

Uvedenie dokumentu, z ktorého boli použité myšlienky, definície, výsledky, tabuľky, grafy v podobe bibliografickej citácie alebo odkazu.

Autorský zákon

Lichnerová L. a B. Bellérová: Nové pravidlá citovania podľa ISO 690 z roku 2021

<http://doi.org/10.52036/1335793X.2023.3-4.10-22>

Etické aspekty

- Nevydávanie cudzej práce za svoju
- Nepodvádzanie za účelom získania prospechu
 - AI

CITOVANIE

TVORCOVIA

- Ak **primárny tvorca nie je autorom textu**, ale má hlavnú úlohu pri tvorbe informačného zdroja, do okrúhlych zátvoriek doplníme jeho rolu, ktorú môže zaznamenať v úplnej alebo skrátenej podobe: SLOVÁK, Adam (zost.) alebo VANEK, Peter (skladateľ).
- **Viac primárnych tvorcov** zapisujeme buď:
 - V invertovanej podobe oddelených bodkočiarkou a posledného oddelíme spojkou „a“: DVORSKÁ, Petra; BARTOVÁ, Anna a Zuzana BELICOVÁ
 - Alebo všetkých okrem prvého uvedieme v priamom slovoslede: DVORSKÁ, Petra; Anna BARTOVÁ a Zuzana BELICOVÁ
- Ak je **primárnych tvorcov do 5**, musíme ich uviesť všetkých
- Ak je **tvorcov 6 a viac**: DVORSKÁ, Petra et. al.
- Ak používame iniciály, oddeľujeme ich bodkou a medzerou: BURCHARD, J. E.

CITOVANIE

VYDAVATEĽSKÉ ÚDAJE A DÁTUM VYDANIA

- Miesto vydania nie je povinným údajom.
- Meno vydavateľa je povinný údaj okrem citovania článkov (častí) z periodík.
- Ak nie je vydavateľ známy, uvedieme [s. n.] alebo [vydavateľ nie je známy], resp. [b. v.].
- Rok vydania je povinný údaj. Ak nie je známy, uvedieme [s. a.], [bez dátumu] alebo [b. d.]

ČASTI INFORMAČNÝCH ZDROJOV

- Numerácia je označenie ročníka a čísla seriálu (časopisu) v jazyku citovaného dokumentu, čiže tak, ako je to v citovanom dokumente uvedené.
 - Roč. 6 (1999), č. 5, s. 5-10
 - Vol. 6 (1999), no. 5, s. 5-10
 - Jg. 6 (1999), Nr. 7, s. 5-10

CITOVANIE

ĎALŠIE ÚDAJE

- Formát a typ zdroja sa uvádzajú bez hranatých zátvoriek, veľkým začiatočným písmenom po názve dokumentu, napr. Online. Dataset. Videokazeta. Hovorené slovo.
- Údaj o vydaní je povinný, len ak nejde o prvé vydanie.
- ISBN a ISSN nie sú povinné údaje.
- Bibliografický odkaz končí bodkou.

CITOVANIE

Príklady

CITOVANIE NORIEM

STU v Bratislave a Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR majú podpísanú **Zmluvu o poskytovaní služby STN-online.**

- Prístup v priestoroch knižníc STU
- Bezodplatné citovanie noriem – **súhlas** Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR **na bezodplatné citovanie** podstatnej/nepodstatnej časti STN a TNI §14 ods. 6 zákona č. 60/2018 Z.z. o technickej normalizácii.

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU, METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY. STN ISO 690: 2022, *Informácie a dokumentácia – Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.*

INTERNATIONAL TELECOMMUNICATIONS UNION (ITU). Recommendation ITU-T E.119, *Requirements for safety confirmation and broadcast message service for disaster relief.*

CALCONNECT. CC 18012:2019, *Date and time – General recurrence representation.* Online. 2018. Dostupné z CalConnect Document Registry, <https://standards.calconnect.org/csd/cc-18012.html>. [zobrazené 2019-09-06]

CITOVANIE

SYSTÉMY CITOVANIA – Harvardský systém (meno, dátum)

Citácia v texte:

Myšlienka neviditeľnej univerzity bola vyskúšaná v prírodných vedách (Crane 1972).

Bibliografické odkazy:

CRANE, D. (1972). *Invisible Colleges*. University of Chicago Press.

CITOVANIE

SYSTÉMY CITOVANIA – Spojený (implikovaný) systém

Citácia v texte:

Myšlienka neviditeľnej univerzity bola vyskúšaná v prírodných vedách [26]. Jej absencie medzi historikmi si všimla Stiegová [13 s. 556]. Príklad takej úspešnej spolupráce je možné nájsť v IETF RFC 3113.

Bibliografické odkazy:

..

[3] IETF RFC 3113, 3GPP-IETF Standardization Collaboration.

..

[13] STIEG, M. F. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, vol. 42 (1981), no. 6, s. 549-560.

..

[26]. CRANE, D. *Invisible Colleges*. University of Chicago Press, 1972.

CITOVANIE

Citačný manažér:

- generovanie citácií podľa normy ISO 690 v rôznych citačných štýloch,
- vytváranie citácií,
- import z iných systémov, databáz,
- ukladanie a triedenie do priečinkov,
- zdieľanie s ďalšími užívateľmi,
- inštalácia doplnku do Wordu, prehliadača.

CitacePro, EndNote, Refworks, Zotero, Mendeley...

CITOVANIE

POUŽÍVANIE UMELEJ INTELIGENCIE NA SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITE V BRATISLAVE (Opatrenie č. 1/2024 – O, zo dňa 27.11.2024)

- Základné informácie o používaní umelej inteligencie na STU,
- definíciu akademickej a vedeckej integrity,
- odporúčania pre používanie umelej inteligencie na STU.

CITOVANIE

POUŽÍVANIE UMELEJ INTELIGENCIE NA SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITE V BRATISLAVE (Opatrenie č. 1/2024 – O, zo dňa 27.11.2024)

Študenti môžu používať GUI na tieto činnosti bez potreby deklarácie:

- kontrola gramatiky,
- oprava textu,
- tvorba osnovy,
- zhromažďovanie informácií,
- použitie výpočtových metód a softvérov, ktoré obsahujú prvky UI.

Používanie GUI na nasledujúce činnosti musí byť deklarované v závere textu:

- preklady medzi jazykmi,
- tvorba zhrnutí a rešerší,
- citovanie odpovedí GUI,
- tvorba počítačových programov,
- tvorba grafického obsahu a obrázkov.

STU neodporúča používanie GUI na tieto činnosti:

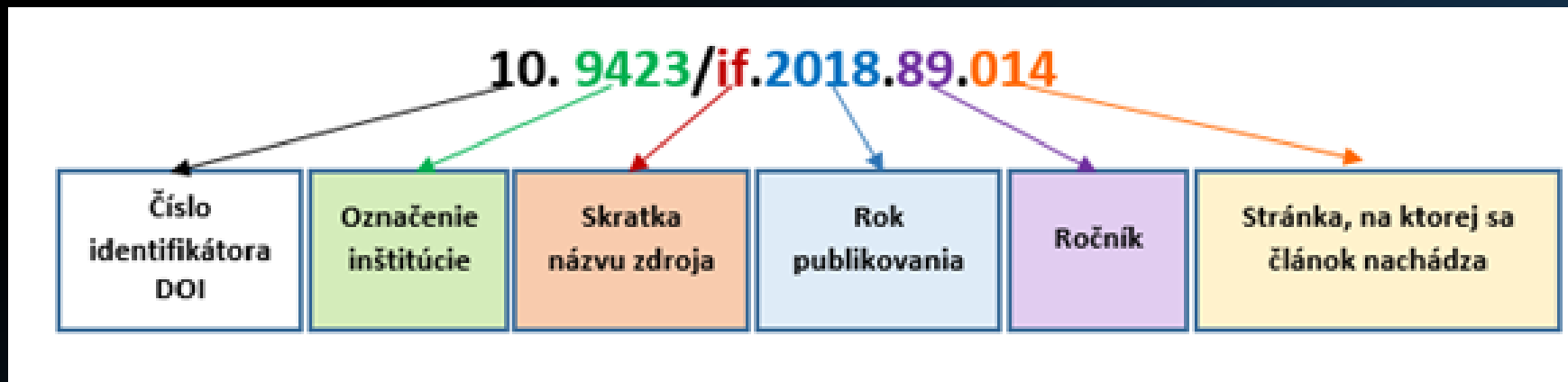
- formulácia pôvodných myšlienok,
- odpovede na testy a skúšky,
- činnosti v skorých fázach vzdelania, ktoré slúžia na budovanie základných zručností a teoretických znalostí.

DOI

DOI = digital object identifier

- Komerčný globálny systém zameraný na jednoznačnú a trvalú identifikáciu diel vedeckej literatúry v digitálnom formáte (články, konferenčné príspevky, monografie, kapitoly z monografií, obrázky...)

DOI

DOI prideliuje nezisková agentúra Crossref (alebo ňou poverené registračné agentúry) na základe uzatvoreného členstva medzi agentúrou a napr. vydavateľom, univerzitou apod.

DOI poskytuje trvalý odkaz na tzv. response page, ktorá obsahuje minimálne bibliografický záznam článku, príspevku apod. s podmienkou prístupu k plnému textu (prelinkovanie, pdf...)

Poplatky: ročné členské, registračné poplatky, poplatky za antiplagiátorskú kontrolu apod.

Podľa DOI možno vyhľadávať len články publikované po roku 2000, vtedy začali vydavatelia prideliovať doi k elektronickým kópiám článkov.

DOI

<https://aip.scitation.org/doi/full/10.1063/5.0100797>

<http://doi.org/10.22306/al.v9i1.261>

<http://doi.org/10.18421/TEM113-01>

<https://doi.org/10.1016/j.snb.2022.132689>

Použitá literatúra:

DOBBERSTEINOVÁ, Jitka, HUDECOVÁ, Simona a Zuzana STOŽICKÁ. *Sprievodca svetom vedeckého publikovania*. Učebný text pre kurz Publikačný poradca. CVTI SR, 2018.

LICHNEROVÁ, Lucia a Beáta BELLÉROVÁ. *Nové pravidlá citovania podľa ISO 690 z roku 2021*. Online. Itlib – informačné technológie a knižnice, č. 1 (2024). Dostupné na: https://itlib.cvtisr.sk/wp-content/uploads/2024/01/10-22_Lichnerova-%E2%80%93-Bellerova.pdf [cit. 2024-09-05].

MURÁŇOVÁ, K. *Citovanie a práca s citačnými manažérmi*. Pomôcka na kurz Elektronické informačné zdroje pre vedu - Publikačný poradca. Online. CVTI SR, 2020. Dostupné na: https://eiz.cvtisr.sk/wp-content/uploads/2020/02/Publikacny_Poradca_E_Citovanie-a-pr%C3%A1ca-s-cita%C4%8Dn%C3%BDmi-mana%C5%BE%C3%A9rmi.pdf [cit. 2024-09-18].

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU, METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY. STN ISO 690: 2022, *Informácie a dokumentácia – Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie*.

eiz.cvtisr.sk [cit. 2024-06-15]

Používanie umelej inteligencie na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave, 27.11.2024. Opatrenie číslo: 1/2024 – O. Dostupné na: https://www.stuba.sk/buxus/docs/stu/pracoviska/rektorat/odd_pravne_organizacne/28.11.2024%20opatrenie_AI-signed.pdf [cit. 2025-08-19].

Ďakujem za pozornosť.

alena.vaclavova@stuba.sk
september 2025